

Số: 05/2021/QĐ-PT

Sơn La, ngày 29 tháng 11 năm 2021

**QUYẾT ĐỊNH
GIẢI QUYẾT VIỆC KHÁNG CÁO, KHÁNG NGHỊ ĐỐI VỚI
QUYẾT ĐỊNH ĐÌNH CHỈ GIẢI QUYẾT VỤ ÁN**

TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH SƠN LA

Thành phần Hội đồng phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Phạm Tuấn Minh.

Các Thẩm phán:

Bà Tòng Thị Hiền;

Ông Đinh Huy Hiệp.

Tại Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án dân sự số: 04/2021/QĐST-DS ngày 23 tháng 7 năm 2021. Tòa án nhân dân huyện PH, tỉnh Sơn La đã căn cứ vào điểm a, c khoản 1 Điều 39; Điều 48; điểm đ khoản 1 Điều 192; điểm g khoản 1 Điều 217; khoản 1, 3, 4 Điều 218; Điều 219 và khoản 2 Điều 273 của Bộ luật Tố tụng Dân sự. Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án dân sự thụ lý số: 12/2020/TLST-DS ngày 20 tháng 5 năm 2020 về việc Tranh chấp hợp đồng tín dụng và hợp đồng thế chấp quyền sử dụng đất, giữa:

Nguyên đơn: Ngân hàng AQ; Địa chỉ: Số 89, đường LH, phường HL, quận ĐQ, thành phố Hà Nội.

Bị đơn: Bà Nông Thị N, sinh năm 1988; Nơi cư trú cuối cùng: Bản ĐL, xã AB, huyện PH, tỉnh Sơn La.

* Tại đơn kháng cáo ngày 28/7/2021, nguyên đơn Ngân hàng AQ kháng cáo Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án dân sự số: 04/2021/QĐST-TCDS ngày 23/7/2021 của Tòa án nhân dân huyện PH, tỉnh Sơn La, với lý do:

- *Thứ nhất*, quan hệ pháp luật được hình thành giữa nguyên đơn Ngân hàng AQ và bị đơn bà Nông Thị N là trên cơ sở hợp đồng tín dụng được hai bên tự nguyện ký kết theo đúng quy định của pháp luật. Trong quá trình thực hiện hợp đồng tín dụng nêu trên, bị đơn đã vi phạm nghĩa vụ trả nợ, vi phạm hợp đồng không thực hiện theo đúng cam kết. Như vậy, đối tượng tranh chấp ở đây là “Tranh chấp hợp đồng tín dụng” chứ không phải là “Tranh chấp bất động sản ở địa phương khác” như dẫn chứng của Tòa án nhân dân huyện PH.

- *Thứ hai*, trường hợp Tòa án nhân dân huyện PH, tỉnh Sơn La xét thấy tại thời điểm thụ lý vụ án, bị đơn không còn cư trú tại địa phương thì theo quy định tại Điều 41 Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án nhân dân huyện PH, tỉnh Sơn La căn cứ vào tài liệu chứng cứ đã thu thập được phải tiến hành chuyển hồ sơ vụ việc dân sự cho Tòa án có thẩm quyền, trường hợp có tranh chấp thì phải tiến hành

chuyển hồ sơ xin ý kiến chỉ đạo của Chánh án Tòa án nhân dân cấp cao giải quyết để xác định thẩm quyền giải quyết thuộc Tòa án nào mới đảm bảo quyền lợi ích hợp pháp của các đương sự trong vụ án.

* Tại Quyết định kháng nghị phúc thẩm số: 08/QĐKNPT-VKS-DS ngày 04/8/2021, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Sơn La kháng nghị Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án dân sự số: 04/2021/QĐST-TCDS ngày 23/7/2021 của Tòa án nhân dân huyện PH, tỉnh Sơn La, với lý do:

- *Thứ nhất*, căn cứ nơi bị đơn cư trú: Tại thời điểm thụ lý vụ án, bị đơn không còn cư trú tại địa phương mà cư trú tại địa chỉ số 01, ngách 8/43, đường LQ, tổ 6, phường KH, quận NL, thành phố Hà Nội từ năm 2017. Tòa án nhân dân huyện PH xác định không thuộc thẩm quyền giải quyết vụ án và chuyển hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân quận NL, thành phố Hà Nội (là nơi bị đơn tạm trú) để giải quyết là trái với quy định tại Điều 39 của Bộ luật Tố tụng Dân sự.

- *Thứ hai*, căn cứ vào đối tượng tranh chấp là bất động sản ở địa phương khác để xác định vụ án không thuộc thẩm quyền giải quyết là không đúng với quy định tại Điều 41 của Bộ luật Tố tụng Dân sự. Mặt khác, Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án Tòa án nhân dân huyện PH căn cứ khoản 1 Điều 218 của Bộ luật Tố tụng Dân sự, tuyên “Đương sự không có quyền khởi kiện yêu cầu Tòa án giải quyết lại vụ án dân sự, nếu việc khởi kiện lại vụ án sau không có gì khác với vụ án trước về nguyên đơn, bị đơn và quan hệ pháp luật có tranh chấp” đã gây ra hậu quả tước mất quyền khởi kiện hợp pháp của nguyên đơn trong vụ kiện, xâm phạm quyền và lợi ích hợp pháp của các đương sự.

* Tại phiên họp: Nguyên đơn: Ngân hàng AQ có đơn xin vắng mặt, giữ nguyên nội dung đơn kháng cáo.

Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Sơn La giữ nguyên quyết định kháng nghị. Căn cứ điểm c khoản 5 Điều 314 Bộ luật Tố tụng Dân sự, đề nghị Hội đồng phúc thẩm chấp nhận kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Sơn La. Hủy Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án dân sự số: 04/2021/ QĐST-TCDS ngày 23/7/2021 của Tòa án nhân dân huyện PH; Chuyển hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân huyện PH, tỉnh Sơn La tiếp tục giải quyết vụ án.

XÉT THẤY:

[1] Về thời điểm thụ lý giải quyết vụ án: Ngày 20/5/2020 Ngân hàng AQ có đơn khởi kiện chị Nông Thị N tại Tòa án nhân dân huyện PH, tỉnh Sơn La. Đơn khởi kiện đã ghi đầy đủ họ tên, năm sinh, chứng minh nhân dân, địa chỉ... của người bị kiện theo quy định.

Mặt khác, trước khi khởi kiện vụ án dân sự, ngày 11/5/2020 Ngân hàng AQ và chị Nông Thị N có lập Biên bản thỏa thuận lựa chọn Tòa án nhân dân huyện PH, tỉnh Sơn La là Tòa án có thẩm quyền giải quyết vụ án.

Việc Tòa án nhân dân huyện PH, tỉnh Sơn La ra Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án dân sự số 04/2021/QĐST-TCDS với lý do: Tại thời điểm thụ lý vụ án, bị đơn không còn cư trú tại địa phương (Bị đơn cư trú tại địa chỉ số 01,

ngách 8/43, đường LQ, tổ 6, phường KH, quận NL, thành phố Hà Nội từ năm 2017) là không có cơ sở, vì: Theo Biên bản xác minh do Tòa án nhân dân quận NL, thành phố Hà Nội lập ngày 31/5/2021. Công an phường KH, quận NL, thành phố Hà Nội, cung cấp: “Chị Nông Thị N, sinh năm 1988, hiện đang sinh sống tại tổ 6, phường KH, quận NL, thành phố Hà Nội. Tuy nhiên, không đăng ký hộ khẩu thường trú tại đây mà chỉ làm thủ tục đăng ký tạm trú tại địa chỉ trên từ tháng 4/2021 cho đến nay”. Như vậy, có thể xác định tại thời điểm nguyên đơn nộp đơn khởi kiện, bị đơn chị Nông Thị N không cư trú tại địa bàn quận NL, thành phố Hà Nội. Cũng có thể xác định, bản ĐL, xã AB, huyện PH, tỉnh Sơn La là nơi cư trú cuối cùng của chị Nông Thị N.

Tại điểm e khoản 1 Điều 192 Bộ luật tố tụng dân sự quy định: “*Trường hợp trong đơn khởi kiện, người khởi kiện đã ghi đầy đủ và đúng địa chỉ nơi cư trú của người bị kiện, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan nhưng họ không có nơi cư trú ổn định, thường xuyên thay đổi nơi cư trú, trụ sở mà không thông báo địa chỉ mới cho cơ quan, người có thẩm quyền theo quy định của pháp luật về cư trú làm cho người khởi kiện không biết được nhằm mục đích che giấu địa chỉ, trốn tránh nghĩa vụ đối với người khởi kiện thì Thẩm phán không trả lại đơn khởi kiện mà xác định người bị kiện, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có tình giấu địa chỉ và tiến hành thụ lý, giải quyết theo thủ tục chung*”. Mặt khác, tại khoản 3 Điều 39 Bộ luật Tố tụng Dân sự quy định: “*Trong trường hợp vụ án dân sự đã được Tòa án thụ lý và đang giải quyết theo đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự về thẩm quyền giải quyết vụ án theo lãnh thổ thì phải được Tòa án đó tiếp tục giải quyết mặc dù trong quá trình giải quyết vụ án có sự thay đổi nơi cư trú, trụ sở hoặc địa chỉ giao dịch của đương sự*”.

[2] Về xác định thẩm quyền giải quyết vụ án: Căn cứ điểm c khoản 1 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án nhân dân huyện PH, tỉnh Sơn La xác định vụ án thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nơi có bất động sản đang tranh chấp (Số nhà 04, ngách 58/16, phố CA, khối QT, phường VC, quận HĐ, thành phố Hà Nội) là không đúng quy định, bởi vì:

Tại khoản 1 Điều 41 Bộ luật Tố tụng dân sự quy định: “*Vụ việc dân sự đã được thụ lý mà không thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án đã thụ lý thì Tòa án đó ra quyết định chuyển hồ sơ vụ việc dân sự cho Tòa án có thẩm quyền và xóa tên vụ án đó trong sổ thụ lý*...”. Tòa án nhân dân huyện PH, tỉnh Sơn La không tiến hành chuyển vụ án dân sự cho Tòa án có thẩm quyền giải quyết mà lại ban hành Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án là trái với quy định của điều luật trên. Mặt khác, việc Tòa án nhân dân huyện PH, tỉnh Sơn La căn cứ quy định tại khoản 1 Điều 218 của Bộ luật Tố tụng Dân sự, Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án đã gây ra hậu quả “*Tước mất quyền khởi kiện hợp pháp của nguyên đơn trong vụ án*”, xâm phạm quyền và lợi ích hợp pháp của đương sự.

[3] Từ những nhận định trên, Hội đồng phúc thẩm thấy rằng kháng cáo của nguyên đơn; kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Sơn La và quan điểm giải quyết của Kiểm sát viên tại phiên họp về việc hủy quyết định đình chỉ giải quyết vụ án của Tòa án cấp sơ thẩm là có cơ sở chấp nhận.

[4] Về án phí: Nguyên đơn được trả lại án phí dân sự phúc thẩm theo quy định.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ điểm c khoản 5, khoản 6 Điều 314 của Bộ luật Tố tụng Dân sự; khoản 3 Điều 29 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận kháng cáo của nguyên đơn Ngân hàng AQ. Chấp nhận kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Sơn La. Hủy Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án dân sự số: 04/2021/QĐST-TCDS ngày 23 tháng 7 năm 2021 của Tòa án nhân dân huyện PH, tỉnh Sơn La.

2. Chuyển hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân huyện PH, tỉnh Sơn La tiếp tục giải quyết vụ án.

3. Về án phí: Nguyên đơn Ngân hàng AQ được trả lại 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) tiền tạm ứng án phí dân sự phúc thẩm đã nộp, theo biên lai thu tiền số AA/2021/0000401 của Chi cục thi hành án dân sự huyện PH, tỉnh Sơn La.

4. Quyết định này có hiệu lực pháp luật kể từ ngày ra quyết định (ngày 29/11/2021)./.

Nơi nhận:

- VKSND tỉnh Sơn La;
- TAND huyện PH;
- Chi cục THADS huyện PH;
- Các đương sự;
- Phòng KTNV&THA;
- Tổ Hành chính tư pháp;
- Lưu hồ sơ vụ án.

**TM. HỘI ĐỒNG PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP**

(đã ký)

Phạm Tuấn Minh